**Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį**

►B

# TARYBOS SPRENDIMAS

**2007 m. spalio 1 d.**

**dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo**

(2007/641/EB)

(OL L 260, 2007 10 5, p. 15)

iš dalies keičiamas:

| | | Oficialusis leidinys | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Nr. | puslapis | data |
| ►M1 | Tarybos sprendimas 2009/735/EB, 2009 m. rugsėjo 24 d. | L 262 | 43 | 2009 10 6 |
| ►M2 | Tarybos sprendimas 2010/208/ES, 2010 m. kovo 29 d. | L 89 | 7 | 2010 4 9 |
| ►M3 | Tarybos sprendimas 2010/589/ES, 2010 m. rugsėjo 27 d. | L 260 | 10 | 2010 10 2 |

▼B

# TARYBOS SPRENDIMAS

**2007 m. spalio 1 d.**

**dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo**

(2007/641/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į Partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ([1]) ir peržiūrėtą 2005 m. birželio 25 d. ([2]) Liuksemburge, (toliau – AKR ir EB partnerystės susitarimas), ypač į jo 96 straipsnį,

atsižvelgdama į Taryboje susirinkusių valstybių narių Vyriausybių atstovų vidinį susitarimą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir tvarkos, kurios turi būti laikomasi siekiant įgyvendinti AKR ir EB partnerystės susitarimą ([3]), ypač į jo 3 straipsnį,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1905/2006, nustatantį vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę ([4]), (toliau – Vystomojo bendradarbiavimo priemonė), ypač į jos 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Buvo pažeisti esminiai AKR ir EB partnerystės susitarimo 9 straipsnio veiksniai.

(2) Buvo pažeistos Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 3 straipsnyje pateikiamos vertybės.

(3) 2007 m. balandžio 18 d. pradėtos oficialios konsultacijos su AKR šalimis ir Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį, kurių metu Fidžio valdžios institucijos prisiėmė konkrečių įsipareigojimų ištaisyti Europos Sąjungos nurodytas problemas ir juos įgyvendinti.

([1]) OL L 317, 2000 12 15, p. 3.
([2]) OL L 287, 2005 10 28, p. 4.
([3]) OL L 317, 2000 12 15, p. 376.
([4]) OL L 378, 2006 12 27, p. 41.

▼B

(4) Pagal kai kuriuos pirmiau minėtus įsipareigojimus buvo imtasi svarbių iniciatyvų, tačiau dar reikia įgyvendinti daug svarbių įsipareigojimų, susijusių su esminiais AKR ir EB partnerystės susitarime ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonėje nustatytais veiksniais,

NUSPRENDĖ:

*1 straipsnis*

Konsultacijos su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigiamos.

*2 straipsnis*

Pridedamame laiške pateikiamos priemonės patvirtinamos kaip tinkamos priemonės pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnio 2 dalies c punktą ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį.

*3 straipsnis*

Sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

▼M3

Jis galioja iki 2011 m. kovo 31 d. Jis reguliariai peržiūrimas bent kartą per šešis mėnesius.

▼B

*4 straipsnis*

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

▼M3

*PRIEDAS*

**LAIŠKO PROJEKTAS**

J.E. Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidžio Salų Respublikos Prezidentui

Suva

Fidžio Salų Respublika

Jūsų Ekscelencija,

Europos Sąjunga (ES) AKR ir ES partnerystės susitarimo 9 straipsnio ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 3 straipsnio nuostatas laiko labai svarbiomis. AKR ir ES partnerystė grindžiama pagarba žmogaus teisėms, demokratijos ir teisinės valstybės principais, kurie yra esminės AKR ir ES partnerystės susitarimo nuostatos ir mūsų santykių pagrindas.

2006 m. gruodžio 11 d. ES Vadovų Taryba pasmerkė Fidžyje įvykdytą karinį perversmą.

Remdamasi AKR ir ES partnerystės susitarimo 96 straipsniu ir atsižvelgdama į tai, kad 2006 m. gruodžio 5 d. įvykdytu kariniu perversmu buvo pažeistos esminės jo 9 straipsnio nuostatos, ES pakvietė Fidžio Salų Respubliką (Fidžis) pradėti konsultacijas, kaip numatyta AKR ir ES partnerystės susitarime, siekdama nuodugniai išnagrinėti situaciją ir, prireikus, imtis priemonių jai ištaisyti.

Oficiali šių konsultacijų dalis prasidėjo Briuselyje 2007 m. balandžio 18 d. ES teigiamai vertino tai, jog tuo metu laikinoji Vyriausybė patvirtino keletą esminių įsipareigojimų, susijusių su žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, pagarba demokratijos ir teisinės valstybės principams, kaip pažymima toliau, ir pasiūlė priemones jiems įgyvendinti.

Deja, nuo tada įvyko keletas neigiamų pokyčių, ypač 2009 m. balandžio mėn., o tai reiškia, kad šiuo metu Fidžis pažeidžia nemažai savo įsipareigojimų. Tai ypač susiję su Konstitucijos panaikinimu, ilgam atidėtais parlamento rinkimais ir žmogaus teisių pažeidimais. Nors įgyvendinti įsipareigojimus gerokai vėluojama, dauguma tų įsipareigojimų tebėra labai aktualūs esant dabartinei padėčiai Fidžyje, todėl pridedami prie šio laiško. Kadangi Fidžis vienpusiškai nusprendė nepaisyti keleto svarbiausių įsipareigojimų, jis prarado plėtrai skirtų lėšų.

Tačiau, remdamasi partnerystės dvasia, kuri yra AKR ir ES partnerystės susitarimo pagrindas, ES išreiškia savo pasirengimą pradėti naujas oficialias konsultacijas, kai tik bus pakankamas pagrindas manyti, kad tokios konsultacijos gali duoti teigiamų rezultatų. 2009 m. liepos 1 d. laikinasis premjeras pateikė reformų ir demokratinės tvarkos atkūrimo planą. ES yra pasiruošusi pradėti dialogą dėl šio plano ir apsvarstyti, ar šis planas gali tapti naujų konsultacijų pagrindu. Todėl ES nusprendė pratęsti esamų tinkamų priemonių taikymą Fidžiui, kad būtų suteikta galimybė pradėti naujas konsultacijas. Kadangi kai kurios tinkamos priemonės yra nebeaktualios, buvo nuspręsta, kad užuot vienašališkai jas atnaujinusi, ES yra linkusi toliau išnagrinėti galimybes pradėti naujas konsultacijas su Fidžiu. Taigi labai svarbu, kad laikinoji Vyriausybė įsipareigotų palaikyti įtraukų politinį dialogą šalies viduje ir lanksčiai vertinti planą. Nors ES pozicija yra ir visada bus grindžiama AKR ir ES partnerystės susitarimo esminėmis nuostatomis ir pagrindiniais jo principais ypač dėl esminės dialogo reikšmės ir abipusių įsipareigojimų vykdymo, pabrėžiama, kad ES nedaro jokių išankstinių išvadų dėl ateityje vyksiančių konsultacijų rezultatų.

▼M3

Jei po naujų konsultacijų Fidžis prisiims svarbių įsipareigojimų, ES yra pasirengusi greitai ir teigiama linkme peržiūrėti šias tinkamas priemones. Tačiau, jei padėtis Fidžyje nesikeis, jis toliau praras plėtrai skirtas lėšas. Pažymėtina, kad ES pagal paskesnius sprendimus dėl lydinčiųjų priemonių Protokolo dėl cukraus šalims ir 10-ojo Europos plėtros fondo (EPF) nacionalinę orientacinę programą, skirtą Fidžiui, atsižvelgs į pažangos, padarytos atkuriant konstitucinę tvarką, vertinimą.

Kol naujos konsultacijos dar neįvyko, ES ragina Fidžį tęsti ir aktyviau palaikyti tvirtesnį politinį dialogą.

Taikomos tokios tinkamos priemonės:

— gali būti tęsiama humanitarinė pagalba ir tiesioginė parama pilietinei visuomenei,

— gali būti tęsiama jau vykdoma bendradarbiavimo veikla, visų pirma pagal 8-ojo ir 9-ojo EPF programas,

— gali būti vykdoma bendradarbiavimo veikla, kuri padėtų grįžti prie demokratijos ir pagerintų valdymą, išskyrus labai išskirtines aplinkybes,

— gali būti tęsiamas cukraus reformos 2006 m. lydimųjų priemonių įgyvendinimas. 2007 m. birželio 19 d. Fidžis techniniu lygmeniu pasirašė finansavimo susitarimą. Pažymėtina, kad finansavimo susitarime numatyta sustabdymo sąlyga,

— gali būti tęsiamas daugiametės cukraus reformos 2011–2013 m. lydimųjų priemonių orientacinės programos rengimas, siekiant jos pasirašymo,

— šalies strategijos dokumento ir 10-ojo EPF nacionalinės orientacinės programos, apimančios orientacinį finansinį paketą, užbaigimas, pasirašymas techniniu lygmeniu ir įgyvendinimas bei galimas skatinamosios dalies, sudarančios 25 % finansinio paketo sumos, skyrimas priklausys nuo prisiimtų įsipareigojimų žmogaus teisių ir teisinės valstybės srityje laikymosi: visų pirma laikinoji Vyriausybė turi laikytis Konstitucijos, turi būti visiškai gerbiama teismų nepriklausomybė, o nepaprastosios padėties potvarkiai, vėl pradėti taikyti 2007 m. rugsėjo 6 d., turi būti panaikinti kaip įmanoma greičiau; kaltinimai žmogaus teisių pažeidimu turi būti tiriami arba nagrinėjami Fidžio įstatymais nustatytose instancijose laikantis įstatymais nustatytų procedūrų; laikinoji Vyriausybė turi dėti visas pastangas, kad būtų užkirstas kelias saugumo institucijų įbauginimo tikslu daromiems pareiškimams,

— 2007 m. asignavimas cukraus sektoriui lygus nuliui,

— 2008 m. asignavimas cukraus sektoriui buvo paskirtas tik gavus įrodymų, kad pasirengimas rinkimams vyksta patikimai, laiku ir laikantis sutartų įsipareigojimų, visų pirma dėl gyventojų surašymo, naujo rinkimų apygardų nustatymo ir rinkimų reformos, laikantis Konstitucijos, taip pat kad imamasi priemonių rinkimų biuro veikimui užtikrinti, įskaitant rinkimų stebėtojo paskyrimą iki 2007 m. rugsėjo 30 d., laikantis Konstitucijos. 2008 m. asignavimas cukraus sektoriui panaikintas 2009 m. gruodžio 31 d.,

— 2009 m. asignavimas cukraus sektoriui buvo panaikintas 2009 m. gegužės mėn., nes laikinoji Vyriausybė nusprendė atidėti parlamento rinkimus iki 2014 m. rugsėjo mėn.,

— 2010 m. asignavimas nutrauktas prieš 2010 m. gegužės 1 d., nes nepadaryta demokratinio proceso kūrimo pažangos; tačiau atsižvelgdama į kritinę cukraus sektoriaus padėtį ir siekdama sušvelninti neigiamus socialinius padarinius, Komisija dalį tiesioginei pagalbai, kurią centralizuotai valdo ES atstovybė Suvoje, o ne Vyriausybė, skirtų asignavimų atidėjo tiesiogiai nuo cukraus gamybos priklausantiems gyventojams. Bet kokią skiriamą tokio pobūdžio paramą turėtų patvirtinti ES teisėkūros ir biudžeto institucijos,

▼M3

— gali būti svarstoma skirti papildomą paramą, nei nurodytą šiame laiške, pagrindinių įsipareigojimų įgyvendinimui, visų pirma remiant pasirengimą rinkimams ir (arba) jų organizavimą,

— šios priemonės nedaro poveikio regioniniam bendradarbiavimui ir Fidžio dalyvavimui jame,

— jei bus laiku įgyvendinti prisiimti įsipareigojimai, gali būti tęsiamas bendradarbiavimas su Europos investicijų banku ir Įmonių plėtojimo centru.

Įsipareigojimų vykdymas bus stebimas vadovaujantis šio laiško priede nurodytais įsipareigojimais, tuo tikslu palaikant nuolatinį dialogą, bendradarbiavimą su misijomis ir ataskaitų rengimą.

Be to, ES tikisi visiško Fidžio bendradarbiavimo su Ramiojo vandenyno salų forumu, įgyvendinant Pripažintų ekspertų grupės rekomendacijas, patvirtintas 2007 m. kovo 16 d. Užsienio reikalų ministrų forumo posėdyje Vanuatu.

ES ir toliau atidžiai stebės padėtį Fidžyje. Remiantis AKR ir ES partnerystės susitarimo 8 straipsniu, su Fidžiu bus palaikomas tvirtesnis politinis dialogas, siekiant užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms, demokratijos atkūrimą ir pagarbą teisinės valstybės principams iki tol, kol abi šalys nuspręs, kad tvirtesniu politiniu dialogu buvo pasiektas jo tikslas.

Jei laikinoji Vyriausybė sulėtintų arba nutrauktų įsipareigojimų įgyvendinimą, arba šis procesas pasuktų atgal, ES pasilieka teisę koreguoti tinkamas priemones.

ES pabrėžia, kad Fidžio privilegijos bendradarbiaujant su ES priklauso nuo AKR ir ES partnerystės susitarime įtvirtintų esminių nuostatų laikymosi ir pagarbos Vystomojo bendradarbiavimo priemonėje nurodytoms vertybėms. Kad ES būtų įtikinta, jog laikinoji Vyriausybė yra visiškai pasiruošusi laikytis duotų įsipareigojimų, būtina sparti ir esminė pažanga įgyvendinant prisiimtus įsipareigojimus.

Pagarbiai

Priimta Briuselyje

| *Komisijos vardu* | *Tarybos vardu* |
|---|---|
| … | … |

▼M3

*PRIEDO PRIEDAS*

**SU FIDŽIO SALŲ RESPUBLIKA SUTARTI ĮSIPAREIGOJIMAI**

A. **Pagarba demokratijos principams**

Įsipareigojimas Nr. 1

Laisvi ir sąžiningi parlamento rinkimai turi įvykti per 24 mėnesius nuo 2007 m. kovo 1 d., atsižvelgiant į Ramiojo vandenyno salų forumo sekretoriato paskirtų nepriklausomų vertintojų vertinimo išvadas. Pasirengimas rinkimams ir jų eiga turi būti bendrai stebima, pritaikoma ir, prireikus, peržiūrima, remiantis bendrai sutartais orientaciniais tikslais. Tam būtina, kad:

— iki 2007 m. birželio 30 d. laikinoji Vyriausybė priimtų tvarkaraštį, kuriame nustatytų įvairių veiksmų, kurių reikia imtis ruošiantis naujiems parlamento rinkimams, užbaigimo datas,

— tvarkaraštyje būtų numatytos gyventojų surašymo, rinkimų apygardų ribų nustatymo ir rinkimų reformos datos,

— rinkimų apygardos būtų nustatytos ir rinkimų reforma vykdoma laikantis Konstitucijos,

— laikantis Konstitucijos būtų imtasi priemonių rinkimų biuro funkcionavimui užtikrinti, įskaitant rinkimų stebėtojo paskyrimą iki 2007 m. rugsėjo 30 d.,

— viceprezidentas būtų paskirtas laikantis Konstitucijos.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė, priimdama svarbias teisėkūros, fiskalinės ar kitų politikos sričių iniciatyvas ir pakeitimus, turės atsižvelgti į konsultacijų su pilietine visuomene ir kitomis susijusiomis šalimis rezultatus.

B. **Teisinė valstybė**

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja dėti visas pastangas, kad būtų užkirstas kelias saugumo institucijų įbauginimo tikslu daromiems pareiškimams.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja laikytis 1997 m. Konstitucijos ir užtikrinti įprastą ir nepriklausomą konstitucinių institucijų, tokių kaip Fidžio žmogaus teisių komisijos, Valstybės tarnybos komisijos, Konstitucinių tarnybų komisijos, funkcionavimą. Turi būti garantuotas esminis Didžiosios vadovų tarybos nepriklausomumas ir užtikrintas jos funkcionavimas.

Įsipareigojimas Nr. 3

Turi būti gerbiamas visiškas teismų nepriklausomumas, teismams leidžiama laisvai dirbti, o jų sprendimus turi gerbti visos susijusios šalys, visų pirma:

— iki 2007 m. liepos 15 d. laikinoji Vyriausybė turi paskirti tribunolą, remdamasi Konstitucijos 138 skyriaus 3 dalimi,

▼M3

— nuo šiol teisėjai turi būti skiriami ir (arba) atleidžiami griežtai laikantis Konstitucijos nuostatų ir procedūrinių taisyklių,

— karinės institucijos, policija arba laikinoji Vyriausybė jokia forma negali kištis į teismo darbą ir privalo visiškai gerbti teisininko profesiją.

Įsipareigojimas Nr. 4

Visos baudžiamosios su korupcija susijusios bylos turi būti nagrinėjamos tinkamais teisminiais kanalais ir bet kokie kiti organai, kurie gali būti įsteigti įtariamiems korupcijos atvejams tirti, turi veikti nepažeisdami Konstitucijos nuostatų.

C. **Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės**

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, kad bet kokie kaltinimai žmogaus teisių pažeidimu būtų tiriami arba nagrinėjami Fidžio Salų Respublikos įstatymais nustatytose instancijose laikantis įstatymais nustatytų procedūrų.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė 2007 m. gegužės mėn. panaikins nepaprastosios padėties potvarkius, jei nekils grėsmės nacionaliniam saugumui, viešajai tvarkai ir žmonių saugumui.

Įsipareigojimas Nr. 3

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja užtikrinti, kad Fidžio žmogaus teisių komisija galėtų veikti visiškai nepriklausomai ir laikydamasi Konstitucijos.

Įsipareigojimas Nr. 4

Užtikrinama pagarba žodžio ir žiniasklaidos laisvei visomis formomis, kaip numatyta Konstitucijoje.

D. **Įsipareigojimų vykdymo kontrolė**

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja palaikyti nuolatinį dialogą, siekdama sudaryti sąlygas daromai pažangai tikrinti, ir teikti ES ir EB institucijoms ir (arba) jų atstovams galimybę nevaržomai gauti informacijos visais klausimais, susijusiais su žmogaus teisėmis, taikiu demokratijos atkūrimu ir teisine valstybe.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja visiškai bendradarbiauti su bet kokia ES ir EB misija daromai pažangai stebėti ir jai įvertinti.

Įsipareigojimas Nr. 3

Laikinoji Vyriausybė nuo 2007 m. birželio 30 d. įsipareigoja kas tris mėnesius siųsti ataskaitas apie pažangą, daromą įgyvendinant esmines Kotonu susitarimo nuostatas ir įsipareigojimus.

Pažymėtina, kad tam tikri klausimai gali būti veiksmingai išspręsti tik laikantis pragmatiško požiūrio, atsižvelgiant į šių dienų realijas ir orientuojantis į ateitį.